

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAUGIOS LAIVYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1897 1, 2, 3, 47 STRAIPSNIŲ,
XI SKYRIAUS PAVADINIMO IR PRIEDO PAKEITIMO BEI 46 STRAIPSNIO
PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS
ĮSTATYMAS**

2024 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Šis įstatymas nustato saugios laivybos, tai yra saugaus laivų eksploatavimo, taršos iš laivų prevencijos, laivų apsaugos bei jūrininkų darbo ir gyvenimo laive sąlygų, reikalavimus jūrų laivams (toliau – laivas), plaukiojantiems su Lietuvos valstybės vėliava, ir užsienio valstybių laivams, įplaukiantiems į Lietuvos Respublikos jūrų uostus (toliau – uostas), laivybos bendrovėms, įgaliotosioms pripažintosioms organizacijoms, ūkio subjektams, vykdančioms su saugia laivyba susijusias veiklas, uostus valdančioms įmonėms, taip pat reglamentuoja saugios laivybos valstybinę priežiūrą ir administravimą, žmonių paiešką ir gelbėjimą, ~~laivų avarijų ir incidentų tyrimą,~~ paskendusius ir plūduriuojančius objektų, kurie trukdo saugiai laivybai, iškėlimą (pašalinimą), navigacinį ženklinimą.“

2. Pakeisti 1 straipsnio 3 dalies nuostatą iki dvitaškio ir ją išdėstyti taip:

„3. Šis įstatymas, išskyrus ~~46 ir 47 straipsnius~~ **straipsnį**, netaikomas:“.

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

1. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 6 dalį.

~~6. Labai sunki laivo avarija – laivo avarija, kai pradžiai laivas, žūsta žmogus arba padaroma didelė žala aplinkai.~~

2. Pripažinti netekusiomis galios 2 straipsnio 12 ir 13 dalis.

~~12. Laivo avarija – vienas ar keli įvykiai eksploatuojant laivą, sukėlę bet kurį iš šių padarinių: žmogaus mirtį ar sunkų sužalojimą; žmogaus dingimą iš laivo; laivo žūtį, numanomą žūtį arba jo palikimą; žalą laivui; laivo užplaukimą ant seklumos, jo neveiknumą arba susidūrimą; jūrų infrastruktūros pažeidimus, dėl kurių galėjo kilti pavojus pažeidimus sukėlusiam ar kitam laivui arba asmenims; didelę žalą aplinkai arba realią galimybę šiai žalai atsirasti dėl laivo ar laivų pažeidimų. Laivo avarija nelaikoma tyčinė veika ar neveikimas siekiant sukelti pavojų laivo saugai, asmeniui ar aplinkai.~~

~~13. Laivo incidentas – įvykis ar jų seka, išskyrus laivo avariją, kuris (kurie) įvyko tiesiogiai eksploatuojant laivą, sukėlęs arba nesiėmus taisomųjų veiksmų galėjęs sukelti pavojų laivo saugai, jame esantiems žmonėms ar bet kuriam kitam asmeniui arba aplinkai. Laivo incidentu nelaikoma tyčinė veika ar neveikimas siekiant sukelti pavojų laivo saugai, asmeniui ar aplinkai.~~

3. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 25 dalį.

~~25. Nesunki laivo avarija – laivo avarija, kuri neklasifikuojama kaip labai sunki arba kaip sunki avarija.~~

4. Pripažinti netekusiomis galios 2 straipsnio 33 ir 34 dalis.

~~33. Saugos rekomendacija – pagal saugos tyrimo metu surinktą informaciją arba abstrakčią duomenų analizę ir atliktų saugos tyrimų rezultatus pateiktas siūlymas, siekiant užkirsti kelią kitoms laivų avarijoms ar incidentams.~~

~~34. Saugos tyrimas — po laivo avarijos ar incidento, siekiant užkirsti kelią kitoms laivo avarijoms ar incidentams, atliekama procedūra, apimanti informacijos ir įrodymų rinkimą ir analizę, aplinkybių ir priežasčių nustatymą, išvadų darymą ir, jeigu reikia, saugos rekomendacijų pateikimą.~~

~~5. Pripažinti netekusia galios 2 straipsnio 36 dalį.~~

~~36. Sunki laivo avarija — prie labai sunkių avarių nepriskiriama laivo avarija, kurios metu įvyko gaisras, sprogimas, susidūrimas, laivas užplaukė ant sekumos, atsitrenkė į kitą objektą, patyrė apgadinių dėl blogų oro sąlygų, patyrė korpuso pažeidimų dėl susidūrimo su ledais, atsirado laivo korpuso įtrūkimų ar numanomų laivo korpuso defektų ir panašiai ir dėl to atsirado bet kuris iš šių padarinių:~~

~~1) nebegalima naudotis pagrindiniais laivo varikliais, buvo labai apgadintos laivo patalpos, konstrukcijos, pavyzdžiui, korpuso povandeninė dalis pasidarė nesandari ir panašiai ir dėl to laivas prarado savo jūrinės savybes ir nėra tinkamas plaukioti;~~

~~2) buvo užteršta aplinka (nepriklausomai nuo kiekio);~~

~~3) įvyko gedimas, dėl kurio laivą būtina vilkti arba jam reikalinga pagalba iš kranto.~~

~~6. Pakeisti 2 straipsnio 45 dalį ir ją išdėstyti taip:~~

~~„45. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos Klaipėdos valstybinio jūrų uosto įstatyme, Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus vandenų transporto kodekse, Lietuvos Respublikos saugos tyrimų įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme.“~~

3 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

~~Pripažinti netekusia galios 3 straipsnio 10 dalį.~~

~~10. Teisingumo ministras priima teisės aktus laivų avarių ir incidentų tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo klausimais, organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja (prižiūri) šiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymą.~~

4 straipsnis. XI skyriaus pavadinimo pakeitimas

~~Pakeisti XI skyriaus pavadinimą ir jį išdėstyti taip:~~

~~„XI SKYRIUS~~

~~ŽMONIŲ PAIEŠKA IR GELBĖJIMAS, SAUGOS TYRIMAS, PASKENDUSIŲ AR PLŪDURIUOJANČIŲ OBJEKTŲ IŠKĖLIMAS“.~~

5 straipsnis. 46 straipsnio pripažinimas netekusiu galios

~~Pripažinti netekusiu galios 46 straipsnį.~~

~~46 straipsnis. Laivų avarių ir incidentų saugos tyrimo tikslai ir tvarka~~

~~1. Saugos tyrimo tikslas — nustatyti laivo avarijos ar incidento aplinkybes, priežastis ir padarinius, pateikti išvadas dėl prevencinių veiksmų taikymo, kad ateityje būtų išvengta laivų avarių ar incidentų. Saugos tyrimais nesiekama nustatyti kieno nors atsakomybės ar kaltės, tokių tyrimų nestabdo ikiteisminiai arba kiti lygiagretūs tyrimai, kuriais siekiama nustatyti atsakomybę arba kaltę. Saugos tyrimai yra nepriklausomi nuo ikiteisminių arba kitų lygiagrečių tyrimų.~~

~~2. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai taikomi laivų avarijoms ir incidentams:~~

~~1) kurie yra susiję su laivais, plaukiojančiais su Lietuvos valstybės vėliava;~~

~~2) kurie yra įvykę Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje arba jūros vidaus vandenyse, kaip tai apibrėžta 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje (uostų akvatorijos priskiriamos jūros vidaus vandenims);~~

~~3) dėl kurių sukeltų pasekmių atsirado didelė žala aplinkai, priklausančiai Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, arba buvo kilęs realus pavojus tokiai žalai atsirasti;~~

~~4) dėl kurių sukeltų pasekmių atsirado didelė žala Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančiai jūros ar kranto infrastruktūrai arba buvo kilęs realus pavojus tokiai žalai atsirasti;~~

~~5) kurių metu ar dėl jų sukeltų pasekmių žuvo arba buvo sunkiai sužaloti Lietuvos Respublikos piliečiai;~~

6) kurių saugos tyrimą atliekanti kitos valstybės kompetentinga institucija pareiškia, kad Lietuvos Respublikos kompetentingos institucijos disponuoja tos avarijos ar incidento saugos tyrimui reikšminga informacija.

3. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai netaikomi laivų avarijoms ir incidentams, kurie yra susiję tik su:

- 1) karo ir su karinių jūrų pajėgų vėliava plaukiojančiais laivais ir kitais Lietuvos Respublikai priklausančiais ar jos tik nekomerciniais tikslais naudojamais laivais;
- 2) vidaus vandenimis plaukiojančiais vidaus vandenų laivais;
- 3) nemechaniniu būdu varomais laivais, tradiciniais laivais, pramoginiiais, mažaisiais laivais, kuriais nevykdoma prekyba, nebent juose būtų įgula ir daugiau kaip 12 keleivių, plukdomų komerciniais tikslais;

4) trumpesniais kaip 15 metrų žvejybos laivais;

5) pritvirtintomis jūrų gręžimo platformomis.

4. Laivų avarijas ir incidentus tiria teisingumo ministro paskirtas (-i) laivų avarių ir incidentų tyrimų vadovas (-ai) (toliau — tyrimų vadovas).

5. Įvykus labai sunkiai laivo avarijai, tyrimų vadovas privalo atlikti jos tyrimą, kai yra bent viena iš šių sąlygų:

- 1) laivas plaukioja su Lietuvos valstybės vėliava, nepriklausomai nuo avarijos vietos;
- 2) laivo avarija įvyksta Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje ar jūros vidaus vandenyse, kaip tai apibrėžta 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje, nepriklausomai nuo avariją patyrusio laivo ar laivų vėliavos;
- 3) Lietuvos Respublika yra iš esmės tuo suinteresuota, nepriklausomai nuo avarijos vietos ir nuo avariją patyrusio laivo ar laivų vėliavos.

6. Įvykus sunkiai laivo avarijai, tyrimų vadovas privalo atlikti preliminarų vertinimą, kurio metu įvertina situaciją ir priima sprendimą dėl sunkios laivo avarijos tyrimo atlikimo. Priėmęs sprendimą neatlikti sunkios laivo avarijos tyrimo, tyrimų vadovas apie tai informuoja Europos Komisiją. Įvykus nesunkiai laivo avarijai ar incidentui, tyrimų vadovas sprendžia, ar tikslinga atlikti tyrimą.

7. Priimdamas šio straipsnio 6 dalyje nurodytus sprendimus, tyrimų vadovas atsižvelgia į laivo avarijos ar incidento sunkumą, su avarija ar incidentu susijusio laivo tipą ir (arba) krovinio rūšį, taip pat į galimybes išvengti panašių avarių ar incidentų ateityje, atsižvelgiant į tyrimo rezultatus. Nusprendus tirti laivo avariją ar incidentą, jų tyrimas turi būti pradėtas iš karto, kai tik tai įmanoma, tačiau ne vėliau kaip po 2 mėnesių nuo dienos, kai įvyko laivo avarija ar incidentas.

8. Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje įvykusių laivų avarių ar incidentų, kuriuose dalyvavo kitose valstybėse įregistruoti laivai, ar kitų valstybių jurisdikcijoje esančiuose vandenyse įvykusių laivų avarių ar incidentų, kuriuose dalyvavo Lietuvos Respublikoje įregistruoti laivai, tyrimuose šalių atstovai dalyvauja tarptautinėse sutartyse ir susitarimuose nustatyta tvarka.

9. Tyrimų vadovas savo organizacine, teisine ir sprendimų priėmimo forma turi būti nepriklausomas nuo bet kokių kontrolės funkcijų jūrų transporte atliekančių institucijų ir įstaigų, uostų valdančių įmonių, jūrų krovinių krovos įmonių, laivybos bendrovių, kitų jūrų transporto sektoriuje veiklą vykdančių įmonių ir organizacijų, institucijų ir asmenų ir apskritai nuo bet kurios kitos šalies ar subjekto, kurių interesai gali nesutapti su tyrimų vadovo uždaviniais.

10. Tyrimų vadovas turi turėti profesinių žinių ir praktinės patirties, susijusių su laivų avarių ir incidentų tyrimu.

11. Tyrimų vadovas turi šias teises:

1) laisvai patekti į laivo avarijos ar incidento vietą, į visas su laivo avarija ar incidentu susijusias teritorijas ir į visus laivus, jų nuolaužas arba konstrukcijas, taip pat apžiūrėti krovinį, įrangą arba jų liekanas;

2) imtis reikiamų priemonių, kad įrodymai būtų iš karto surinkti ir būtų atlikta nuolaužų, liekanų arba kitų sudedamųjų dalių ar medžiagų paieška ir surinkimas, siekiant juos apžiūrėti arba ištirti;

3) reikalauti, kad būtų apžiūrėti arba ištirti šios dalies 2 punkte nurodyti daiktai, ir laisvai susipažinti su tokios apžiūros arba tyrimo rezultatais;

4) laisvai susipažinti su visa su laivo avarija ar incidentu susijusia informacija ir užregistruotais duomenimis, tarp jų reiso duomenų registravimo sistemos duomenimis apie laivą, reisą, krovinį, įgulą ar visus kitus asmenis, objektus, sąlygas ar aplinkybes, juos kopijuoti ir jais naudotis;

5) laisvai susipažinti su aukų kūnų apžiūros rezultatais arba iš aukų kūnų paimtų mėginių tyrimų rezultatais;

6) reikalauti žmonių, dalyvavusių valdant laivą, arba visų kitų su laivo avarija ar incidentu susijusių asmenų apžiūros rezultatų ar iš tokių asmenų paimtų mėginių tyrimų rezultatų ir laisvai susipažinti su jais;

7) apklausti liudytojus nedalyvaujant asmeniui, susijusiam su laivo avarija ar incidentu, jeigu galima daryti prielaidą, kad to asmens interesai kertasi su laivo avarijos tyrimu;

8) gauti laivo vėliavos valstybės, laivybos bendrovės, laivo techninę priežiūrą vykdančių subjektų arba visų kitų susijusių šalių, jeigu jos arba jų atstovai yra įsisteigę Europos Sąjungos valstybėje narėje, turimus tyrimo dokumentus ir susijusią informaciją;

9) prašyti atitinkamų valstybių su laivų avarijų ar incidentų tyrimu susijusių valdžios institucijų, tarp jų laivybos inspektorių, pakrančių apsaugos tarnybos pareigūnų, laivų eismo tarnybos operatorių, paieškos ir gelbėjimo komandų, laivavedžių arba kito uoste ar jūroje dirbančio personalo, pagalbos;

10) rinkti ir analizuoti su saugia laivyba susijusius duomenis, ypač prevenciniais tikslais;

11) rengti ir teikti saugos rekomendacijas organizacijoms ar asmenims, kurie yra labiausiai tinkami imtis taisomųjų priemonių;

12) reikalauti iš organizacijų ar asmenų, kuriems skirtos saugos rekomendacijos, pateikti informaciją apie tai, kaip įgyvendinamos saugos rekomendacijos, arba apie priimtą sprendimą neįgyvendinti saugos rekomendacijų.

12. Visi laivo avarijos ar incidento tyrimo metu paimti ar gauti liudytojų parodymai, kiti pareiškimai, pasakojimai ir užrašai, dokumentai, atskleidžiantys asmenų, davusių parodymus tyrimo metu, tapatybę, taip pat informacija apie laivo avarijos ar incidento metu nukentėjusius asmenis, kuri yra neskelbtina arba asmeninio pobūdžio, įskaitant informaciją apie jų sveikatą, turi būti naudojami tik šio straipsnio 1 dalyje nurodytam tikslui įgyvendinti.

13. Pranešimų apie laivų avarijas ir incidentus teikimo tvarką nustato susisiekimo ministras. Saugos tyrimo, ataskaitų ir saugos rekomendacijų rengimo ir teikimo tvarką nustato teisingumo ministras. Organizacijos ar asmenys, kuriems skirtos saugos rekomendacijos, privalo jas įvertinti ir prireikus imtis veiksmų joms įgyvendinti. Saugos rekomendacijomis nesiekama nustatyti atsakomybės ir kaltės.

14. Šio įstatymo 2 straipsnio 6 ir 12 dalyse ir šio straipsnio 2 dalyje nurodyta žala aplinkai laikoma didele, kai vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu nustatoma, kad aplinkai padarytas reikšmingas neigiamas poveikis.

15. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta didelė žala Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančiai jūros ar kranto infrastruktūrai laikomas infrastruktūros objekto (-ų) sunaikinimas, sugadinimas ar reikšmingas jo (-jų) veiklos sutrikdymas.

6 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Pranešimas apie laivo avariją

1. Įvykus bet kokio laivo avarijai ar incidentui Lietuvos Respublikai priskirtame paieškos ir gelbėjimo rajone Baltijos jūroje, laivo kapitonas iš karto privalo apie tai pranešti Lietuvos kariuomenės Karinių jūrų pajėgų Jūrų gelbėjimo koordinavimo centrui ir tyrimų vadovui susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

2. Įvykus laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, avarijai ar incidentui už Lietuvos Respublikai priskirto paieškos ir gelbėjimo rajono Baltijos jūroje ribų, laivybos bendrovė ar laivo

kapitonas apie tai praneša Vyriausybės įgaliotai institucijai. Jeigu laivo, plaukiojančio su Lietuvos valstybės vėliava, avarija ~~ar incidentas~~ įvyko užsienio valstybės teritorinėje jūroje ar uoste, Vyriausybės įgaliota institucija apie tai privalo papildomai pranešti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai toje valstybėje.“

7 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pripažinti netekusiu galios Įstatymo priedo 5 punktą.

~~5. 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/18/EB, nustatanti pagrindinius principus, taikomus avarių jūrų transporto sektoriuje tyrimui, ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 1999/35/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/59/EB.~~

8 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Šis įstatymas įsigalioja 2025 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas